

Telers geven invulling aan praktijkgericht onderzoek

Kwaliteit bespreken met teler en afnemer

In een droog jaar als 2015 gedragen de uien in de proeven zich anders. Verschillen tussen behandelingen vergroten zich uit. De organisatie van de Uierendag 2015 hoopt met de waarnemingen van dit seizoen en de metingen over meerdere jaren de kennis van het telen van een kwaliteitsui te vergroten.

Luc Remijn (rechts) en Eelco Boot zien door de droogte een sterkere reactie van uien op middelen, meststoffen en techniek.

Copyright foto

De invulling van de proeven voor de uienteelt op proefbedrijf Rusthoeve is aan het begin van het jaar nog niet klaar. Een paar maanden later maken Eelco Boot en Luc Remijn zich eerder druk hoe ze alles in de proeven goed georganiseerd houden. Boot en Remijn werken samen aan de organisatie van de Uierendag 2015 vanuit het Uien Kennis en Informatie Centrum (UIKC). De ervaring is dat ieder jaar vlak voor sluiting van de inschrijving tegen eind maart het proefveld helemaal is gevuld. „Heel veel proeven moeten ook jaarlijks worden gedaan”, zegt Remijn. „Je hebt meerjarige gegevens nodig. Het pakket fungiciden en herbiciden verandert continu en daar moet je dus steeds onderzoek naar blijven doen. We blijven de markt volgen. Bedrijven willen meedoen om zich te profileren.” Boot: „Zaden en gewasbeschermingsmiddelen zijn er altijd bij. De boer wil het ras en de middelen die hij thuis gebruikt hier zien en vergelijken met anderen.”

Financiers van het UIKC zijn toeleverende bedrijven en sinds kort is er ook een groep boeren die participeert via UIKC. Deze groep draagt per bedrijf 100 tot 250 euro bij. De telers krijgen informatie uit de eerste hand en in de winter bespreken ze de resultaten als de waarnemingen en analyses van de metingen compleet zijn. Akkerbouwer Mark Staal uit Graauw, Zeeuws-Vlaanderen, behoort tot de groep van 150 telers die participant zijn in het uienonderzoek. Hij ziet het meepraten over de onderzoeksopzet en de uitwisseling van kennis als het streepje dat participanten voor hebben op die telers die dat niet doen. „We leren van elkaar, oude en jonge telers, en kiezen wat er gebeurt”, zegt Staal. „Op het proefveld zoek je de grenzen op. Thuis kan je die risico's niet nemen.” Staal is geïnteresseerd in de proeven met fungiciden en onkruidmiddelen. De uienteler volgt verder met interesse de ervaringen met bladmeststoffen in de proeven.

„Onafhankelijke proeven zijn belangrijk voor ons als telers”, is zijn mening. Zijn collega Johan Klompe uit Zonnemaire is dat met hem eens. Hij wil uit onafhankelijke proeven weten of een middel profijt oplevert voor de teler. Hij wil bijvoorbeeld meer weten over wat druppelgrootte met de werking van middelen doet en hoe het gewas daarop reageert. Thuis testen is onmogelijk of zou te veel opbrengst kosten. Staal en Klompe komen zeker naar de Uierendag. Dan zijn de besprekingen per object maar 7 minuten. Tijdens de telersbijeenkomst in begin juli en de winterbijeenkomst is meer tijd om op details in te gaan. „Met de telersgroep bespreken we de teelttechnische kant, de Uierendag is voor de ontmoeting”, zegt Klompe.

Droog jaar

Als de telers op 10 juli de uienproeven voor de Uierendag bezoeken, zijn de gevolgen van het droge voorjaar goed te zien. Het blijkt uit de stand van de uien op verschillende bodems en uit de reacties op gewasbescherming en bemesting. Krimpscheuren in de grond verraden de droogte. Remijn verwacht dat de uien op de lichte klei de achterstand van die op zand gaan inhalen richting 27 augustus. In een droog jaar verwachten Boot en Remijn sterkere contrasten te vinden in de behandelingen. Zo blijkt dat vloeibare fosfaatmeststoffen een betere begingroei geven. „Of dat later de investering van 125 tot 165 euro in de opbrengst terug te zien is, moet nog blijken”, zegt Remijn. „Maar er zijn meer redenen om voor deze mestsoorten te kiezen. Een gelijkmatiger stand aan het begin maakt de gewasverzorging eenvoudiger als het onkruidbestrijding betreft. Vallen er minder planten uit en kan je dus minder zaad gebruiken of is het gewas vitaler en kan daardoor beter tegen herbiciden?” Bij de vloeibare fosfaatmeststoffen wilden de opdrachtgevers alleen vergelijkingen

van hun middel met onbehandelde objecten doen en niet met elkaar. Bij gewasbeschermingsmiddelen liggen veel verschillende objecten met schema's van alle fabrikanten door elkaar. De nadruk ligt dan op de opties die boeren hebben. Er zijn geen winnaars of verliezers bij de leveranciers. In de proefopzet draait het om de goede aanpak met een totaalstrategie. Volgens Boot en Remijn zit hier daarom voor elke leverancier wat in en de bespreking met alle fabrikanten verloopt harmonieus.

Eyecatcher

Tijdens iedere Uierendag proberen de organisatoren met dingen te komen die extra in het oog springen. „Dit jaar doen we dat met spuittechniek”, zegt Remijn. „We laten met een speciale scanner zien wat de kleinere druppeltjes doen. Het is iets wat je met watergevoelig papier en blacklights niet kunt tonen. Die fijne druppels ziet het menselijk ▶

Gerelateerde artikelen

- **'Exportlanden willen sterke uien'**
- **Dichter geplante uien laten eerder strijken nu zien**
- **1,1 miljoen naar kwaliteitsonderzoek uien**
- **Koprot in bio-uien verminderen met warmtebehandeling**
- **'Ras blijft meest bepalend voor kwaliteit ui'**

Vind deze gerelateerde artikelen op Akkerwijzer.nl door in het zoekvenster (een deel van) de titel in te vullen.

DLV-er Luc Remijn zag nog nooit zoveel witrot als dit jaar. Hij verwacht dat het te maken heeft met de door droogte dieper dan anders wortelende uien die in diepere lagen de ziekte bereiken en die aan elkaar doorgeven.

Copyright foto

oog niet." Uien zijn lastig en afwijkend als het de bedekking met middel betreft. Het opgaande blad heeft een waslaag. Bij de proeven proberen de onderzoekers verschillende doppen uit, ze testen de Wingssprayertechniek en kijken wat uitvloeiers bijdragen. Boot: „Daarbij zoeken we de grenzen op van wat kan met hoeveelheid water, techniek en middelenkeuze." Een voorbeeld is het spuiten met mengsels met daarin Boxer, Bromotril, Starane Top en Emblem Flow. Samen met andere herbiciden kan een middel agressief zijn voor de uien.

Bodemgebonden

Voor de helft liggen de proeven niet op het proefbedrijf in Colijnsplaat, maar bij telers. Dat komt omdat proeven met bodemziektes gebeuren op locaties bij telers die daar een probleem mee hebben. Op Colijnsplaat zijn geen percelen met het dit jaar meer optredende probleem van witrot en andere bodemgebonden ziekten. Remijn zag nog nooit zoveel witrot als dit jaar. Hij verwacht dat het te maken heeft met de door droogte dieper dan anders wortelende uien die in diepere lagen de ziekte bereiken en die

aan elkaar doorgeven. Boot zegt dat de proeven met uien op de Rusthoeve hebben bijgedragen op de recente toelating van Vidate als grondontsmetter in de uien.

Koprot

De UIKC-mannen zijn blij dat dit jaar tot nu toe geen koprotjaar lijkt te worden. Ze hopen dat een complete verzorging van de ui, het aan de groei houden van een gezond gewas, bijdraagt aan een gezonde ui. Mogelijk is die groei beter aan de gang te houden met bladmeststoffen in een droog jaar. Hier komen de belangen van teelt en export samen. Remijn: „Voor verwerkers doen wij niet veel onderzoek, maar we houden ze wel graag betrokken." In de proeven is goed te zien dat de uien van de ene behandeling veel sneller herstellen dan van de andere. Vitaler groen vlak na een behandeling is goed voor de productie.

Hardere ui

Bij de proeven en rasbeoordeling op hardheid, huidvastheid en bewaarbaarheid vinden teelt en export of verwerking elkaar steeds meer. Dit onderzoek staat in dienst van de betere exportkwaliteit. De veredeling brengt hardere

uien voort. Letterlijk, volgens Boot en Remijn. Al jaren testen de onderzoekers met dezelfde pneumatisch meter hoeveel een ui meegeeft als je er druk op uitoefent. „Vroeger deukten de uien 5 of 6 millimeter in, nu maar 3 tot 4", zegt Boot. Behandelingen met meststoffen blijken minder van invloed op de hardheid dan de raskeuze. „We meten de gehalten in het blad en in de bol. Zo kijken we na iedere gift of de meststof is opgenomen in de plant", zegt Boot. Remijn: „We vonden kalium niet terug in de bol of in het verschil in hardheid. Nu is de vraag of in een droog jaar het effect van kalium sterker is. Het mineraal heeft wel te maken met watertransport in de plant." Een teler van de participantengroep kent de toepassing van kalifosfiet uit de fruitteelt. Het geeft daar een vitaler gewas en hij verwacht dat er minder fungiciden nodig zijn in een natter jaar als de bladmest van kalifosfiet wordt gegeven. Met dit soort vragen geeft de telersgroep praktijkvragen door aan het uienonderzoek. Cor van Oers, vanuit DLV Plant betrokken bij het uienonderzoek, vat het zo samen: „In ons initiatief is het de bedoeling dat telers aan het stuur zitten bij de invulling van de uienproeven. Wij vinden dat heel waardevol en het is goed dat dit platform daarvoor bestaat." ■

Copyright foto

14de Uiendag: 'Kwaliteit staat voorop'

Bezoekers aan de Uiendag 2015 zijn op 27 augustus van 09:30 tot 18:30 uur welkom op proefbedrijf Rusthoeve, Noordlangeweg 42, 4486 PR in Colijnsplaat. Het thema van dit jaar is 'Kwaliteit staat voorop'. Gewasbescherming, spuittechniek, bemesting, kiemremming, onkruid, rassenkeuze en bewaring zijn onderwerpen waarover alle spelers in de uienketen elkaar bijpraten. De organisatie zorgt voor rondleidingen langs echte proeven. De centrale tent is ingericht als Onion-Plaza. Hier bevindt zich de rassenshow, is de presentatie van de nieuwe rassenlijst en geven deskundigen telers met vragen uitleg in de 'uien kliniek'. De dag wordt door de organisatoren van het Uien Innovatie en Kennis Centrum (UIKC) 'ontmoetingsplaats en kennisdag' genoemd.